

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyň: **a) N. K. Z., a b) nezl. B. A.**, obě zast. Mgr. Leonidem Kushnarenkem, advokátem, se sídlem Politických vězňů 1272/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, za účasti osoby zúčastněné na řízení: B. K. U., o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2020, č. j. OAM-801/ZA-ZA11-P10-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 11. 2020, č. j. 1 Az 12/2020 – 46,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků ani osoba zúčastněná na řízení **ne má** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobkyň advokátu Mgr. Leonidu Kushnarenkovi **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobkyň v řízení o kasační stížnosti ve výši 12.279 Kč. Tato částka bude zástupci žalobkyň vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobkyň nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 7. 2016, č. j. OAM-139/ZA-ZA11-P10-2016, nebyla žalobkyni a) udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

[2] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 31. 1. 2019, č. j. 2 Az 51/2016 - 46, žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl, neboť měl ve shodě se žalovaným za to, že žalobkyni a) tvrzené potíže nedosahovaly intenzity pronásledování, a tedy naplnění důvodu pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Kasační stížnost žalobkyně proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost usnesením ze dne 7. 8. 2019, sp. zn. 6 Azs 51/2019.

[3] Ze správního spisu a předchozích správních a soudních rozhodnutí vyplývá, že žalobkyně a) poprvé požádala o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 15. 2. 2016. Jako důvody své žádosti uvedla strach z vyhrůžování ze strany muže, kterého si měla v Kyrgyzstánu vzít za manžela na základě domluveného sňatku. Žalobkyně a) se však za něho odmítla vdát. Odmítnutý muž byl součástí vlivné rodiny a pracoval u policie. V květnu 2015 jí začal vyhrůžovat, že pokud nebude s ním, tak nebude s nikým. Žalobkyně a) utekla a vzala si proti vůli

rodičů jiného muže. Podle tvrzení žalobkyně a) je po útěku od rodičů začal odmítnutý muž usilovně hledat, přičemž k tomu asi použil své kontakty na policii. Ona s manželem pak žili po dobu několika měsíců na území Kyrgyzské republiky, odmítnutý muž během telefonického rozhovoru v srpnu 2015 řekl, že nedovolí, aby žili v klidu. Na policii se neobrátila z toho důvodu, že muž pracuje u policie a je z vlivné rodiny. V prosinci 2015 se s manželem přesunuli do České republiky, kde se žalobkyni a) dne X narodila dcera, žalobkyně b). Manžel žalobkyně pobývá na území České republiky na základě povoleného trvalého pobytu. Rodinný život nerealizují v Kyrgyzstánu, protože žalobkyně a) má obavy, že odmítnutý muž by mohl jejímu manželovi způsobit potíže spočívající například v uvěznění na základě vykonstruovaného obvinění.

[4] Dne 8. 9. 2019 byla podána další žádost o mezinárodní ochranu, v níž žalobkyně a) zopakovala své obavy z muže, s nímž jí její rodiče domluvili sňatek, a nově uvedla, že tento muž na jejího otce spáchal podraz. Bližší podrobnosti o tomto podrazu však neznala. Žalovaný tuto žádost rozhodnutím ze dne 28. 1. 2020, č. j. OAM-801/ZA-ZA11-P10-2019, posoudil jako nepřijatelnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení o ní podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

[5] Následně městský soud rozsudkem ze dne 18. 11. 2020, č. j. 1 Az 12/2020 - 46, žalobu proti tomuto novému rozhodnutí žalovaného zamítl. V odůvodnění rozsudku se městský soud ztotožnil se závěry žalovaného, že žalobkyně a) neuvedla žádné nové skutečnosti, které by odůvodňovaly nové projednání žádosti o mezinárodní ochranu. Její tvrzení o tom, že muž, z něhož má obavy, spáchal podvod na jejího otce, nijak nesvědčí o tom, že by jí hrozilo pronásledování či vážná újma. Dokonce se vůbec nejedná o jednání namířené vůči žalobkyni a).

[6] Za relevantní městský soud nepovažoval ani tvrzené porušení práva na soukromý a rodinný život. Městský soud jednak poukázal na skutečnost, že dcera žalobkyně a) se narodila již před vydáním prvního zamítavého rozhodnutí, přičemž žalovaný v něm tuto skutečnost zohlednil. Rovněž městský soud poukázal na to, že žalobkyně a) měla možnost upravit si svůj pobytový status na základě zákona o pobytu cizinců, případně má možnost se svojí rodinou vycestovat do Kyrgyzstánu, případně do jiné třetí země, aniž by jí v tom bránily závažnější překážky.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Proti tomuto rozsudku městského soudu podaly žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) včasnou kasační stížnost. V ní namítly, že podvod spáchaný na otce stěžovatelky a) je novou skutečností, která měla být v řízení zohledněna. Rovněž zopakovaly, že v případě neudělení mezinárodní ochrany hrozí stěžovatelce a) vyhoštění do Kyrgyzstánu, čímž by došlo k odloučení od její rodiny, a tedy porušení jejího práva na soukromý a rodinný život. Dále stěžovatelky odkázaly na zprávy týkající se situace v Kyrgyzstánu, z nichž dovozovaly nebezpečí vážné újmy v případě návratu do vlasti, která spočívá zejména v hrozbě únosu, znásilnění a následného vynuceného uzavření domluveného sňatku, což je v Kyrgyzstánu běžná praxe.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jak jeho rozhodnutí, tak i kasační stížnosti napadený rozsudek městského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Proto navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost nebo její zamítnutí pro nedůvodnost.

[9] Osoba zúčastněná na řízení (manžel a otec stěžovatelek) se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

pokračování

[10] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelek. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS, kasační stížnost přesahuje vlastní zájmy stěžovatele v následujících typových případech:

- kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu;
- kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně;
- kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, kdy Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně;
- kasační stížnost je dále přijatelná, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení se v konkrétním případě může jednat tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; popřípadě krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[11] Problematikou opakovaně podávaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany se velmi podrobně zabýval již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, z něhož se podává, že „*institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho blavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele.*“ V citovaném rozsudku zdejšího soudu se dále konstatuje, že k tomu, aby bylo možné opakovaně podanou žádost meritorně projednat, je nutné kumulativní naplnění dvou podmínek: 1) žadatel je povinen uvést nové skutečnosti nebo zjištění a 2) musí se jednat o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. K tomu se v citovaném rozsudku uvádí, že „*za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoli smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady.*“

[12] Stěžovatelka a) v nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla jediné nové tvrzení, a to údajné spáchání podvodu na jejím otci mužem, jemuž byla údajně proti své vůli přislíbena za manželku. Toto tvrzení však výše uvedené požadavky nenaplnuje. Jednak je lze považovat za pouhé skutkové doplnění či upřesnění původní žádosti, především však nejde o skutečnost způsobitou ovlivnit právní postavení stěžovatelky a). Hrozbou, které by ze strany tohoto muže mohla po návratu do země původu čelit, se totiž žalovaný zabýval již v původním rozhodnutí. Stěžovatelkou a) nově tvrzená skutečnost přitom na povaze či reálnosti této hrozby nic zásadního nemění.

[13] Již v původním rozhodnutí totiž žalovaný zohlednil, že zmíněný muž je nejspíš příslušníkem bezpečnostních složek z významné rodiny, který stěžovatelce a) před jejím odjezdem ze země

původu vyhrožoval. Ze spáchání podvodu na otci stěžovatelky a) přitom pro ni nelze dovodit významnější riziko, než z již dříve posuzovaných skutečností, a to tím spíše za situace, kdy stěžovatelka a) o údajném podvodu nebyla schopna uvést jakékoliv bližší informace.

[14] Totéž platí i ohledně stížnostní námitky o porušení práva na soukromý a rodinný život. I touto otázkou se žalovaný ve svém původním rozhodnutí zabýval, přičemž od jeho vydání se rodinná situace stěžovatelky a) nijak nezměnila. Skutečnost, že nezletilá dcera stěžovatelky a) i její manžel mají na území České republiky trvalý pobyt, tak již byla předmětem posuzování žalovaného. Jeho předchozí rozhodnutí přitom obstálo i při soudním přezkumu prováděného městským soudem i Nejvyšším správním soudem.

[15] Z téhož důvodu je neopodstatněná i stížnostní argumentace o situaci v Kyrgyzstánu. I se totiž žalovaný zabýval ve svém předchozím rozhodnutí, přičemž stěžovatelky netvrdí, že by se situace od jeho vydání nějak výrazně změnila.

[16] Z výše uvedeného vyplývá, že v dané věci opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany nespĺňovala požadavky na její věcné projednání. Zastavení řízení o této žádosti žalovaným tedy není možné považovat za nezákonný postup, stejně jako následné zamítnutí žaloby městským soudem.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a městský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchyluje. Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelek, ani žádný jiný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelek. Kasační stížnost tedy shledal nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. a odmítl ji.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť toto právo by jí podle ustanovení § 60 odst. 5 a § 120 s. ř. s. příslušelo pouze v případě náhrady nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem, což se v daném případě nestalo.

[19] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí zástupci stěžovatele, který byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Odměna za zastupování advokátem Mgr. Leonidem Kushnarenkem za toto řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. b), d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to ve věci dvou stěžovatelek. Podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu, jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 %. Mimosmluvní odměna za dva úkony právní služby poskytnuté stěžovatelkám v řízení o kasační stížnosti (první porada s klienty včetně převzetí a přípravy zastoupení a sepsí doplnění kasační stížnosti) činí částku 2 x 3.100 Kč, tedy celkem 6.200 Kč, po snížení podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu pak za každé ze stěžovatelek činí částku 4.960 Kč, tj. za obě zastupované stěžovatelky celkem 9.920 Kč (2 x 4.960 Kč). Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního

pokračování

tarifu za tyto dva úkony právní služby 2 x 300 Kč, tedy celkem 600 Kč. Advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto byla výše odměny a náhrady hotových výdajů zvýšena o 2.209 Kč, což po zaokrouhlení odpovídá 21 % z částky 10.520 Kč (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování stěžovatelek v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 12.729 Kč bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu